

Tantárgy neve: Alkalmazott gazdasági és jogi ismeretek	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanóra típusa: 2 óra előadás / 2 óra gyakorlat, összesen 4 óra az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: évközi jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye: 1 félév	
Előkövetelmények:	
Tantárgyleírás:	
A hallgatók a tantárgy keretében a félév folyamán elsajátítják a gazdasági ismereteket alkalmazását, és megismerkednek a témához kapcsolódó aktuális (fenntarthatóság, klíma és energiaválság, pandémia stb.) gazdasági eseményekkel, a versenyképességet befolyásoló összefüggésekkel, illetve a megfelelő hazai vállalkozásokat érintő jogszabályokkal, törvényekkel stb. Az alkalmazott gazdaságtani témákat aktuális cikkek, esettanulmányok formájában ismerik meg a hallgatók. Emellett a tantárgy biztosítja azokat a jogi és közgazdaságtani ismereteket, amelyek segítségével a hallgatók sikerrel fognak eligazodni a vállalkozások és a befektetések rendszerében. A jogi ismeretek elsajátítása gyakorlati példákon keresztül történik, ezáltal a megszerzett ismertek a mindennapi életben és a gazdasági folyamatokban jobban alkalmazhatóak.	
Irodalom	
Kötelező irodalom: - Kiadott órai segédanyagok és cikkek, illetve esettanulmányok. Ajánlott irodalom: - Máté, D., Estiyanti, N. M., Novotny, Á.: How to support innovative small firms? Bibliometric analysis and visualization of start-up incubation. J Innov Entrep. 13 (1), 1-26, 2024. - Máté, D., Török, L., Kiss, J.: The impacts of energy supply and environmental taxation on carbon intensity. Technol. Econ. Dev. Econ. 29 (4), 1195-1215, 2023. - Erdenekhuu, N., Kocsi, B., Máté, D.: A Risk-Based Analysis Approach to Sustainable Construction by Environmental Impacts. Energies. 15 1-21, 2022. - Máté, D., Novotny, Á., Kovács, S.: Deep Ranking Analysis by Power Eigenvectors (DRAPE): Linking Sustainability and National Competitiveness. J. Competitiveness. 14 (1), 80-99, 2022 - Kovács, S.; Rabbi, M.F.; Máté, D. Global Food Security, Economic and Health Risk Assessment of the COVID-19 Epidemic. Mathematics 2021, 9, 2398. - Máté, D.; Novotny, A.; Meyer, D.F. The Impact of Sustainability Goals on Productivity Growth: The Moderating Role of Global Warming. Int. J. Environ. Res. Public Health 2021, 18, 11034. https://doi.org/10.3390/ijerph182111034 - T. Kiss Judit (2013): Pénzügyi és vállalati pénzügyi ismeretek műszaki menedzsereknek és mérnököknek: A példatár megoldásai (e-könyv) Terjedelem: 144 oldal - Kecskés András, Szalai Erzsébet, Rozman András (2013): Jogi ismeretek a gyakorlatban, Penta Unió, Pécs	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek	
a) tudása - Rendelkezik az épületgépészeti rendszerek tervezéséhez, kivitelezéséhez és üzemeltetéséhez szükséges ismeretekkel és ismeri a megújuló energiaforrások alkalmazási lehetőségeit, valamint a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos elvárásokat. - Rendelkezik a létesítmények egészséget nem veszélyeztető és biztonságos üzemeltetési, karbantartási folyamatainak optimalizálási ismereteivel. b) képességei	

- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni, korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával.
 - Alkalmas a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.
 - Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex épületgépészeti rendszerek átfogó tervezésére.
- c) attitűdje
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.
 - Törekszik arra, hogy önképzése az épületenergetikai, ezen belül az épületgépészeti, építészeti, energetikai, anyagismereti és informatikai részterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
 - Munkája során az egészségvédelmi és környezetvédelmi, valamint a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
 - Munkája során törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.
- d) autonómiája és felelőssége
- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására, eredeti ötletek felvetésére, a feladatok megtervezésére és végrehajtására.
 - Kezdeményező szerepet vállal létesítménymérnöki, épületenergetikai problémák feltárásában és megoldásában.
 - Épületenergetikai, illetve komfortelméleti feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
 - Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és mérnök etikai értékrendet.

Tantárgy felelőse:

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):

Tantárgy neve: Alkalmazott gazdasági és jogi ismeretek		Tantárgy kódja: MK5AGJIM04LX17	
Kredit: 4	Követelmény: évközi jegy		Tanszék: MMT
Óraszám: 2+2	Előkövetelmény: -		
Tantárgyfelelős:		Tantárgy oktatói:	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	Miért is van szükség a közgazdasági, gazdálkodási és jogi ismeretekre a gyakorlatban?	Bevezető feladatok, esettanulmányok.	
2.	A fenntarthatósági és versenyképességi tényezők. A gazdasági folyamat, és a gazdálkodás, vállalkozás stb...	Termelés, munkamegosztás, szolgáltatások összefüggései.	
3.	A gazdasági növekedés tényezői, a klíma és energetikai válság globális hatásai.	A (COVID) pandémia gazdasági kockázatainak elemzése.	
4.	Vállalkozások csoportosítása, egyéni és társas vállalkozások jellemzői.	Adózási különbségek és megfontolások.	
5.	Beszámolók formái, részei (mérleg, eredménykimutatás).	Cash-flow, Kiegészítő melléklet, Üzleti terv és jelentés összeállítása. Pénzügyi mutatók jelentősége és számítása.	
6.	A vállalkozások pénzügyi tervezésének alapjai és technikái.	A vállalati finanszírozás alapvető jellemzői	
7.	Első rajzhét		
8.	Jogi alapfogalmak, jogforrási rendszer, jogalanyok, a jogviszony, jogi tények	Jogi személyekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók az új Polgári törvénykönyv tükrében, jogi személyek létesítő okirata, legfőbb szerve, legfontosabb közös szabályai, megszűnése.	
9.	Jogi személyek a gyakorlatban, Társasági szerződésekkel kapcsolatos tudnivalók, egyes szerződés minták ismertetése.	Társasági szerződésekkel kapcsolatos tudnivalók, egyes szerződés minták ismertetése.	
10.	Kötelmi jog. Szerződésekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók, szerződési szabadság szabályai, szerződések módosítása, tartalma, Szerződésszegés, és a szerződések megszűnése.	Egyes szerződések, az adásvételi és az ajándékozási szerződés, a vállalkozási és megbízási szerződés, tervezési és szerelési szerződés	
11.	Adásvételi, vállalkozási és megbízási szerződések a gyakorlatban.	Szerződések, atipikus szerződések és a kártérítés a gyakorlatban.	
12.	Egyes gazdasági társaságok (kkt, bt., kft., rt.) legfontosabb egyedi szabályai.	Különböző kártérítési megoldások bemutatása.	
13.	Kártérítéssel kapcsolatos szabályozás legfontosabb szabályok ismertetése.	különböző kártérítési megoldások bemutatása.	

14.	Második rajzhét -										
KÖVETELMÉNYEK											
Az aláírás feltétele: gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 3 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás)											
Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele: A félévközi munka gyakorlati jeggyel zárul, amely a zárthelyi dolgozat eredményeként tevődik össze. A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak: <table> <tr> <td>0-50%</td><td><i>elégtelen</i></td></tr> <tr> <td>50-59%</td><td><i>elégséges</i></td></tr> <tr> <td>60-69%</td><td><i>közepes</i></td></tr> <tr> <td>70-79%</td><td><i>jó</i></td></tr> <tr> <td>80% felett</td><td><i>jeles</i></td></tr> </table> A sikertelen vizsgaeredmény esetén javítási lehetőséget a Debreceni Egyetem vizsgaszabályzatának megfelelően a vizsgaidőszakban biztosítok.		0-50%	<i>elégtelen</i>	50-59%	<i>elégséges</i>	60-69%	<i>közepes</i>	70-79%	<i>jó</i>	80% felett	<i>jeles</i>
0-50%	<i>elégtelen</i>										
50-59%	<i>elégséges</i>										
60-69%	<i>közepes</i>										
70-79%	<i>jó</i>										
80% felett	<i>jeles</i>										

Tantárgy neve: Alkalmazott gazdasági és jogi ismeretek		Tantárgy kódja: MK6AGJIM04LX17	
Kredit: 4	Követelmény: kollokvium		Tanszék: MMT
Óraszám: 2+2	Előkövetelmény:		
Tantárgyfelelős:		Tantárgy oktatói:	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	Miért is van szükség a közgazdasági, gazdálkodási és jogi ismeretekre a gyakorlatban? A fenntarthatósági és versenyképességi tényezők. A gazdasági folyamat, és a gazdálkodás, vállalkozás stb...	Bevezető feladatok, esettanulmányok. Termelés, munkamegosztás, szolgáltatások összefüggései.	
2.	A gazdasági növekedés tényezői, a klíma és energetikai válság globális hatásai. Vállalkozások csoportosítása, egyéni és társas vállalkozások jellemzői.	A (COVID) pandémia gazdasági kockázatainak elemzése. Adózási különbségek és megfontolások.	
3.	Beszámolók formái, részei (mérleg, eredménykimutatás). A vállalkozások pénzügyi tervezésének alapjai és technikái.	Cash-flow, Kiegészítő melléklet, Üzleti terv és jelentés összeállítása. Pénzügyi mutatók jelentősége és számítása. A vállalati finanszírozás alapvető jellemzői	
4.	Jogi alapfogalmak, jogforrási rendszer, jogalanyok, a jogviszony, jogi tények Jogi személyek a gyakorlatban, Társasági szerződésekkel kapcsolatos tudnivalók, egyes szerződés minták ismertetése.	Jogi személyekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók az új Polgári törvénykönyv tükrében, jogi személyek létesítő okirata, legfőbb szerve, legfontosabb közös szabályai, megszűnése. Társasági szerződésekkel kapcsolatos tudnivalók, egyes szerződés minták ismertetése.	
5.	Kötelmi jog. Szerződésekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók, szerződési szabadság szabályai, szerződések módosítása, tartalma, Szerződésszegés, és a szerződések megszűnése. Adásvételi, vállalkozási és megbízási szerződések a gyakorlatban.	Egyes szerződések, az adásvételi és az ajándékozási szerződés, a vállalkozási és megbízási szerződés, tervezési és szerelési szerződés Szerződések, atipikus szerződések és a kártérítés a gyakorlatban.	
6.	Egyes gazdasági társaságok (kkt, bt., kft., rt.) legfontosabb egyedi szabályai. Kártérítéssel kapcsolatos szabályozáslegfontosabb szabályok ismertetése.	Különböző kártérítési megoldások bemutatása. különböző kártérítési megoldások bemutatása.	
KÖVETELMÉNYEK			
Az aláírás feltétele: gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 3 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás)			
Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele:			
A félévközi munka gyakorlati jeggyel zárul, amely a zárthelyi dolgozat eredményéből tevődik össze.			

A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:

<i>0-50%</i>	<i>elégtelen</i>
<i>50-59%</i>	<i>elégséges</i>
<i>60-69%</i>	<i>közepes</i>
<i>70-79%</i>	<i>jó</i>
<i>80% felett</i>	<i>jeles</i>

A sikertelen vizsgaeredmény esetén javítási lehetőséget a Debreceni Egyetem vizsgaszabályzatának megfelelően a vizsgaidőszakban biztosítok.